

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๑๔,๖๙๘.๗๙ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๑๙,๑๐๘.๖๓ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๗๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๔,๐๗๘.๙๖ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๔๖๖,๐๒๘.๙๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๓๑๑.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๐๖.๕๐ ไร่)
- ๒.๑.๒ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๒๕๘.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๙๐.๐๐ ไร่)
- ๒.๑.๓ หนอนเจาะผล พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๒๑๗.๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙๔.๗๐ ไร่)
- ๒.๑.๔ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๔๑๑.๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๒๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๑๑.๐๐ ไร่)
- ๒.๑.๕ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๒,๕๒๐.๖๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๒๙.๔๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๒๙๑.๒๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

- ๒.๒.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๓๙.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๐.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙.๕๐ ไร่)
- ๒.๒.๒ หนอนกินใบ พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๖๗.๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๗.๒๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูลำไย

๒.๓.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๘๙.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๘.๘๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๐.๗๐ ไร่)

๒.๓.๒ มวนลำไย พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๔๙.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๔.๕๐ ไร่)

๒.๓.๓ โรคมุมไม้กวาด พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๒๙๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๔.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๗๘.๐๐ ไร่)

๒.๓.๔ โรคราดำ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๙๓๖.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๔.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๒๒.๐๐ ไร่)

๒.๔ ศัตรูเงาะ

๒.๔.๑ หนอนเจาะขั้วผล พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕.๐๐ ไร่)

๒.๔.๒ โรคราแป้ง พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๕๘.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕.๓๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๒.๗๐ ไร่)

๒.๔.๓ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๔๖.๙๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๘.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๘.๗๐ ไร่)

๓.การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๒ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาด บริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสาร ฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๓ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียนจะทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่ และโดยปกติทุเรียน แดกใบอ่อนไม่พร้อมกันแม้แต่ทุเรียนในสวนเดียวกัน สำหรับต้นที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่น สารฆ่าแมลง เฉพาะต้น จะช่วยลดการใช้สารฆ่าแมลง และเปิดโอกาสให้ศัตรูธรรมชาติได้มีบทบาทในการควบคุมเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หรือบังคับให้ทุเรียนแตกใบอ่อนพร้อมกัน ซึ่งอาจกระตุ้นด้วยการพ่นยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อลดช่วงการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หากพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดมากควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ ในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕ % อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไทอะมิทอกแซม ๒๕ % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๘ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัม

ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พันทุก ๗ - ๑๐ วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน

ดำเนินการแจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก

สำนักงานเกษตรจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยมีการสนับสนุนเชื้อสดจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช และจากสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรงแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยการผสมน้ำฉีดพ่น การให้ทางระบบการให้น้ำ และหมักในกองปุ๋ยหมักแล้วนำไปใช้ รวมทั้งแนะนำเกษตรกรใช้ปูนขาวหว่านฆ่าเชื้อ ใช้ปูนโดโลไมท์เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดต่างของดิน ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรงแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิลยูจี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิลยูจี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน ๑-๒ ครั้ง ทุก ๗-๑๐ วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย ๑๕ วัน

เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสโฟนิค แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑:๑ ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% บิวพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เมทาแลกซิล ๒๕% บิวพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก แล้วทาแผลด้วยสาร ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิลยูจี อัตรา ๗๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิลยูจี อัตรา ๙๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิลยูจี อัตรา ๔๐-๖๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิพินาเลท ๖๐% + ๖% ดับเบิลยูจี อัตรา ๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล ๑๐% + ๑๕% ดับเบิลยูจี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร ทุก ๗ วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑:๑ ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค

๓.๑.๕ หนอนเจาะผลทุเรียน สำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบรอยทำลายของหนอนให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนทำลายควรเก็บมาเผาไฟหรือฝัง ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไปโดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กาบมะพร้าวหรือกิ่งไม้กั้นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าทำลายหลบอาศัย อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียน *Apanteles sp.* เมื่อจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง แนะนำให้ใช้สารเคมี ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และคาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล ในแหล่งที่มีการระบาด พ่นหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว ๑ เดือน พ่น ๓ - ๔ ครั้ง ทุก ๒๐ วัน

๓.๑.๖ หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน สำรวจติดตามสถานการณ์หนอนเจาะเมล็ด โดยตรวจดูตัวเต็มวัยของหนอนเจาะเมล็ดในกับดักแสงไฟในช่วงเวลาต่าง ๆ ไม่ควรขนย้ายเมล็ดทุเรียนจากที่อื่นเข้ามาในแหล่งปลูก ถ้ามีความจำเป็นควรทำการคัดเลือกเมล็ดอย่างระมัดระวัง หรือแช่เมล็ดด้วยสารเคมีกำจัดแมลง เช่น มาลาไรออน ๘๓% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕% ดับลิฟ อัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ก่อนขนย้าย

ห่อผลทุเรียนโดยใช้ถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก สามารถป้องกันผีเสื้อตัวเต็มวัยมาวางไข่ได้ โดยเริ่มห่อตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ ๖ สัปดาห์ เป็นต้นไป ก่อนห่อผลควรตรวจสอบและป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งอย่างให้มีติดอยู่กับผลที่จะห่อ รักษาสวนให้สะอาดอยู่เสมอ หมั่นตรวจสอบสวนหลังทุเรียนติดผลแล้ว เมื่อพบผลที่ถูกทำลายหรือผลร่วงในสวนที่มีการระบาดของหนอนเจาะเมล็ด ควรเก็บผลร่วงไปเผาทำลายทิ้งทุกวัน เพื่อลดการเพิ่มปริมาณเนื่องจากหลังจากทุเรียนร่วงไม่นาน ถ้ามีหนอนอยู่ภายในหนอนจะเจาะรูออกมาเพื่อเข้าดักแด้ในดิน เมื่อพบตัวเต็มวัยพ่นด้วยสารเคมีกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับลิวี่ อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเดลทาเมทริน ๓% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% ซีเอส อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเบตา-ไซฟลูทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ห่างกันครั้งละ ๑ สัปดาห์

๓.๒ การควบคุมศัตรูมิ่งคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับลิวี่ อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟีโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มิ่งคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมิ่งคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๒.๓ หนอนกินใบ หมั่นสำรวจใบอ่อนมิ่งคุดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอนจะกัดกินทำลายใบอ่อนในเวลากลางคืน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากพบการทำลายเกินร้อยละ ๒๐ ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับลิวี่ อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุก ๆ ๕ - ๗ วัน

๓.๓ การควบคุมศัตรูลำไย

๓.๓.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบบินไปเผาทำลาย หากกระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับลิวี่ อัตรา ๔ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ บีโตรีเลียมสเปรย์ออยล์ ๘๓.๙ % อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรรพ่นสารติดต่อกัน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน ไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้งสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๓.๔ โรคมุ่มไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัดแมลงพาหะ ถอนวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดปริมาณแมลงพาหะ รวมถึงการใช้เมล็ดพันธุ์ กิ่งพันธุ์ และอุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อ

๓.๓.๕ โรคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ กำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้นสะสมไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่มาขับถ่ายน้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับลิวี่ อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูกรอบโคนต้น ป้องกันเพลี้ยแป้ง และมดไต่ขึ้นมาบนต้น

๓.๓.๖ มวนลำไย ตัดแต่งกิ่ง ไม่ให้ทรงพุ่มหนาทึบ เพื่อทำลายที่หลบซ่อนและที่พักอาศัยของตัวเต็มวัย หากพบการระบาดจับตัวอ่อน ตัวเต็มวัย และไข่มาทำลาย ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แตนเบียน หรือใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับลิวี่ อัตรา ๔๕ - ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นก่อนลำไยออกดอก

สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา แนะนำให้เกษตรกรตัดใบหรือกิ่งที่มีการระบาดของโรคราดำ นำไปเผาทำลายนอกแปลง และสำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรงแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูเงาะ

๓.๔.๑ สสำรวจการหนอนเจาะขั้วผล เก็บเกี่ยวผลเงาะในขณะที่ยังไม่สุกเกินไป เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายของหนอน และเก็บผลเงาะที่ร่วงหล่นนำไปฝังหรือเผา เพื่อป้องกันการระบาดในฤดูต่อไป ในพื้นที่ที่พบการระบาด เมื่อผลเงาะเริ่มเปลี่ยนสี ควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุก ๗ วัน และหยุดพ่นสารก่อนเก็บ ๗ วัน

๓.๔.๒ เพี้ยแบ้ง ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อลดปริมาณมด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพี้ยแบ้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้นเงาะ กรณีพบเพี้ยแบ้งระบาดน้อยและพบอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่พบเพี้ยแบ้งนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก หากพบระบาดรุนแรง ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารอิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓.๔.๓ โรคราแป้ง แนะนำเกษตรกรหากพบการระบาดไม่มากนักควรเก็บผลเงาะที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นมาเผาทำลาย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค และในช่วงแตกใบอ่อนและเริ่มติดผลหมั่นตรวจดูว่าพบราแป้งเข้าทำลายใบอ่อนหรือไม่ ถ้าพบแนะนำให้เกษตรกรฉีดพ่นกำจัดด้วยกำมะถันผงละลายน้ำ ๔๐ กรัม/๒๐ ลิตร จะช่วยลดความรุนแรงลงได้ในช่วงระยะผลอ่อน ถ้าพบอาการรุนแรงให้เลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชฉีดพ่น ได้แก่กำมะถันผงละลายน้ำ, เบนโนมิล, คาร์เบนดาซิม, โพรพิเนบ, ไตรดีมอร์ฟ, ไตรโพลีน, ไพราโซฟอส และไดโนแคป อัตราการใช้ตามคำแนะนำบนฉลาก ทั้งนี้ควรใช้ด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้และสภาพแวดล้อม

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- ทูเรียน ระวัง เพี้ยแบ้ง หนอนเจาะขั้วผล และหนอนเจาะเมล็ด
- ลำไย ระวัง เพี้ยแบ้ง เพี้ยหอย มวนลำไย หนอนกินช่อดอก โรคราดำ โรคพุ่มไม้กวาด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทูเรียน ระวัง เพี้ยแบ้ง เพลี้ยไฟ หนอนเจาะผล หนอนด้วงหนวดยาว และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทูเรียน ระวัง เพี้ยแบ้ง เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด หนอนด้วงหนวดยาว และโรครากเน่าโคนเน่า

- ลำไย ระวัง เพี้ยแบ้ง มวนลำไย หนอนกินช่อดอก โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

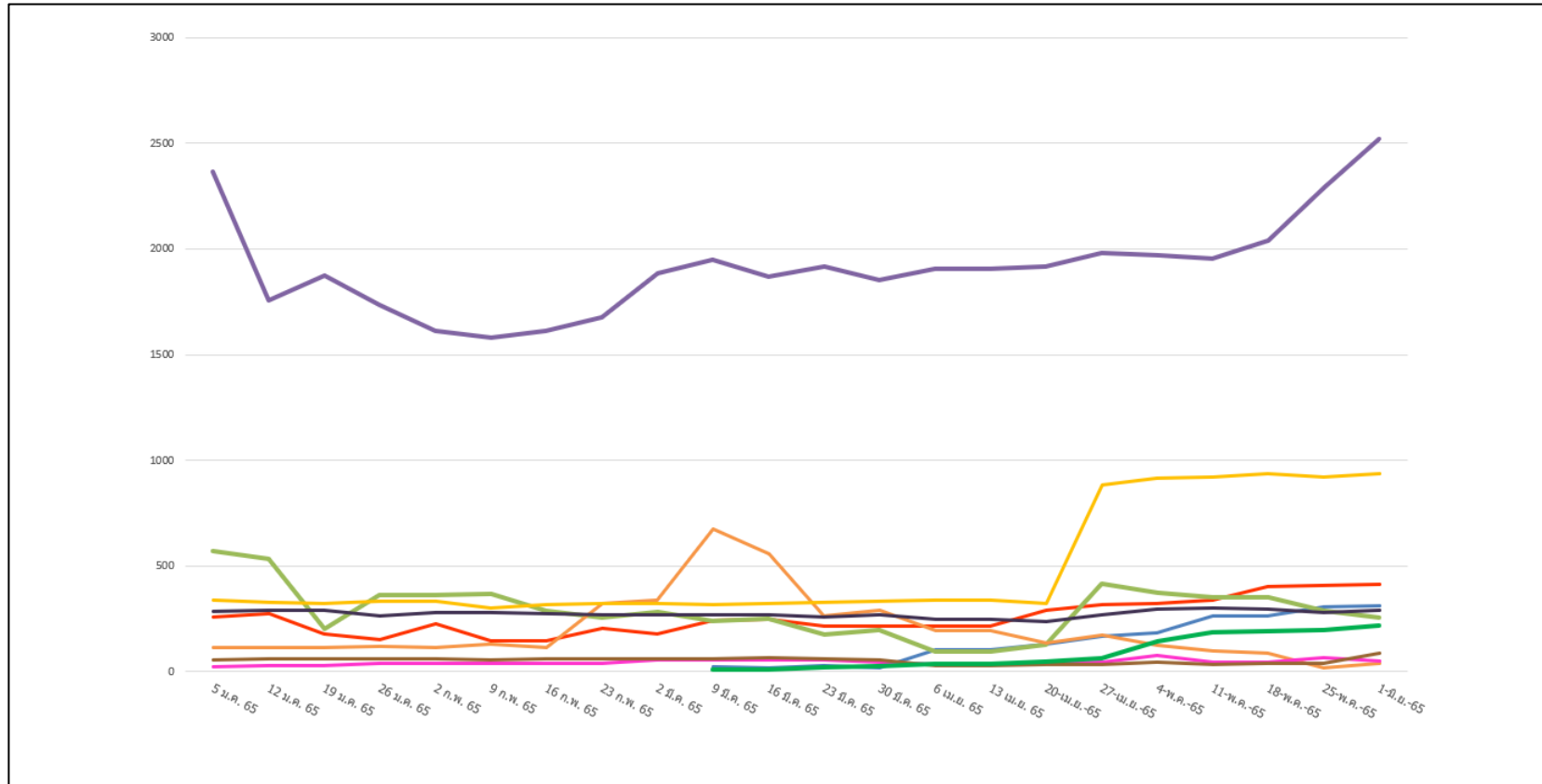
ภาคตะวันออก

- ทูเรียน ระวัง เพี้ยแบ้ง หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคผลเน่า และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง เพลี้ยไฟ เพี้ยแบ้ง หนอนกินใบ หนอนขนใบ โรคใบจุดสาหร่าย และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพี้ยแบ้ง หนอนเจาะขั้วผล และโรคใบจุดสาหร่าย
- ลำไย ระวัง เพี้ยแบ้ง หนอนกินช่อดอก โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

ภาคใต้

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไก่อแจ้ หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคใบติด โรคผลเน่า และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนกินใบ หนอนชอนใบ โรคใบจุดสาหร่าย และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนเจาะขั้วผล และโรคราแป้ง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๕

— เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทุเรียน ๔๑๑.๒๐ ไร่	— เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๐ ไร่	— เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๘๙.๕๐ ไร่
— เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๒๕๘.๐๐ ไร่	— เพลี้ยไฟ - มังคุด ๓๙.๕๐ ไร่	— โรคพุ่มไม้กวาด - ลำไย ๒๙๒.๐๐ ไร่
— เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๓๑๑.๐๐ ไร่	— โรคใบจุด - มังคุด ๐ ไร่	— โรคราดำ - ลำไย ๙๓๖.๐๐ ไร่
— โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๒,๕๒๐.๖๕ ไร่	— มวนลำไย ๔๙.๕๐ ไร่	
— หนอนเจาะผล - ทุเรียน ๒๑๗.๗๐ ไร่		